

## Kedves Csapat!

**Feladatotok a következő lesz:** el kell játszaniotok egy jelenetet, amelynek témája az elektronikai eszközökhöz kapcsolódik!

A jelenet szerint egyikőtök egy új mobilt szeretne vásárolni, pedig alig egy éves az előző készüléke. A többieknek le kell beszélniük őt az új telefonról. **Olvassátok el a kapott leírást, nézzétek meg a lenti grafikát! Ezután válasszátok ki a szereplőket, és játsszatok el egy képzelte beszélgetést a témában!**

15 percetök van a jelenetre való felkészülésre, majd 5 percetök lesz a jelenet bemutatására. Az értékelésnél figyelembe vesszük, hogy milyen információkat építettetek be a játékokba, és milyen ügyesen adtátok elő a mondandókat. A jelenet bemutatásakor használhattok jegyzetet, de ügyeljetek arra, hogy az előadás ne csupán felolvasás legyen! Ha szeretnétek, többen is szerepelhettek a jelenetben, akár mindannyian!

Ti lesztek a harmadik csapat, akik bemutatják a jelenetüket!

Sok sikert kívánunk!

## Elektronikai kutyák

A **koltán egy ásvány, amiből a tantál nevű fémet** nyerik. A tantál rendkívül ritka fém. Az elektronikai készülékek előállításához nélkülözhetetlen. A világ koltánkészletének 80 százaléka Afrikában, a Kongói Demokratikus Köztársaságban található. Az okostelefonok, laptopok iránti rohamosan növekvő igény miatt 1990 és 2000 között a koltán bányászata megötszöröződött, ma pedig már a tízszeres mennyiség sem elegendő. A bányászat körülményei életveszélyesek. A kongói bányákban 150 ezer **munkást** alkalmaznak, jelentős részük **gyerek**. A szegénység kényszeríti őket arra, hogy a tüdejüket és szemüket tönkretévő porban éhbérért dolgozzanak.

A kitermelés visszafordíthatatlan **környezeti károkat** okoz. A bányák hulladéka sok esetben nehézfémekkel, vegyi anyagokkal van tele, amelyek súlyosan szennyeznek a talajt és a vizeket. A bányák közelében lakó, eddig zöldségtermelésből élő emberek már nem tudnak a fogyasztásra alkalmas élelmiszert előállítani. Közben a bányák üzemeltetői busás haszonra tesznek szert, **a bányászok a hosszú munkaidő alatt sem keresnek annyit, hogy elegendő gyógyszert és élelmiszert vegyenek maguknak és a családjuknak.**

Az ásvány kitermeléséhez, az úthálózatok kiépítéséhez **erdőket kell kiirtani**, s ezzel az élővilág tovább pusztul. Ráadásul **szabad út nyílik az orvvadászoknak, akik ezrével ölik le és fogyasztják el az elrejtőzni képtelen afrikai vadállatokat.** A Kongó folyó vidékén élnek a hegyi gorillák. Napjainkra a bányászat következtében már alig 500 példány él belőlük, tíz évvel ezelőtt még közel tízezer voltak.

Az elektronikai ipar gyors növekedése miatt megnőtt az ón iránti igény is. Az igényelt mennyiség csaknem felét az indonéz szigetvilágból szerzik, ahol a nyitott bányagödrökben nincs gépesítés, a bányászok vödrökkel, csákányokkal és pusztá kézzel dolgoznak. Hetente 10-15 kamasz gyerek hal meg a munkában. Az Apple, a Sony, a Panasonic, a Samsung és az LG Electronics cégek, valamint a kínai gyártók innen szerzik be a szükséges ónt.

*Forrás: <https://archivum.szitakoto.com/folyoiratcikk.php?cikk=691?cikk=691>*



Az elektronikai eszközeink

# VALÓDI ÉLETE

Az **elektronikai és informatikai eszközeink** (okostelefonok, tabletek, laptopok) **élete**



- **nem akkor kezdődik**, amikor megvásároljuk vagy ajándékba kapjuk,



- **s nem ér véget akkor**, amikor tönkremennek, vagy megunjuk és újakra cseréljük azokat.

## ELEKTRONIKAI ESZKÖZEINK ELŐÉLETE



- **Ki kell bányászni az előállításához szükséges nyersanyagokat** (réz, arany, lítium, kobalt, tantál stb.).



- Sok energia kell a **gyártáshoz**.  
- **A gyártás** során jelentős mennyiségű **környezetszennyező anyag** keletkezik.  
- Sokszor **egészségtelen környezetben**, rossz körülmények között **szerelik őket össze**.



A nyersanyagok, az alkatrészek, a kész eszköz általában **többször körbeutazza a földet**, amíg eljut hozzánk.



Az infokommunikációban érdekelt cégek számára azért tud ennyire jövedelmező lenni ez az üzletág, mert ezeknek a termékeknek a **valódi ára** nem szerepel az árcédulán: **hiszen a környezeti- és társadalmi költségeket ráterhelik a társadalomra**.

## HASZNÁLAT



Elektronikai eszközeink **energiát** használnak fel. Az információ tárolása és világhálón való utaztatása is óriási energiát igényel: **3-4 perc facebook használat annyi energiát igényel, amivel 1 órát világíthatnánk egy LED-es lámpával.**



A készülékekből **veszélyes vegyi anyagok** kerülhetnek ki a környezetünkbe, amelyek károsíthatják az egészségünket is. A reklámok, valamint a kutyúink "tervezett elavulása" miatt többnyire 1,5-2 év után új készüléket vásárolunk.

## ELEKTRONIKAI ESZKÖZEINK UTÓÉLETE



- Használat után vagy közvetlenül eldobásra kerülnek, növelve a veszélyes hulladékhegyeket,



- vagy pedig tömegesen **Ázsiába, illetve Afrikába exportálják** őket, ahol **embertelen körülmények között, környezetszennyező módon történik az újrafeldolgozásuk**,



- vagy bekerül a fiókba, és gyakorlatilag **elpezoroljuk a felhasznált energiát, nyersanyagokat**.

